

РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА: ЩЕ ОДИН КРОК ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

**ПАРЛАМЕНТСЬКА
ЕКСПЕРТНА ГРУПА
З ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Парламентська експертна група з європейської інтеграції (ПЕГ) - незалежна експертна спільнота, створена ГО Фондація «Відкрите суспільство» з метою сприяти виконанню Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, впливаючи на якість законотворчого процесу.

Цей аналітичний огляд підготовлено в рамках проекту «Прозорість та підзвітність законодавства для європейської інтеграції України», що виконується Фондацією «Відкрите суспільство» за підтримки Black Sea Trust for Regional Cooperation.

Погляди, висловлені в цьому матеріалі, відображають особисту позицію авторів і можуть не збігатися з позицією Black Sea Trust, the German Marshall Fund, чи його партнерів.

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

**ВІДКРИТЕ
СУСПІЛЬСТВО**
ФУНДАЦІЯ

Київ, 04070
вул. П. Сагайдачного, 12, офіс 221
Фондація «Відкрите суспільство»
+38 067 930 62 80

info@osf.org.ua
www.peg.org.ua www.osf.org.ua

У листопаді 2016 року український парламент прийняв низку законів, які удосконалюють регуляторний клімат. Закон **«Про особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (1707-VIII)**, розроблений для збалансування завдань дерегуляції та захисту прав споживачів, імплементації актів права ЄС. Раніше запроваджений глобальний мораторій на перевірки створював ризики виконання Угоди про асоціацію Україна-ЄС та обмежував інтереси експортерів. Про це експерти ПЕГ попереджали* ще в серпні 2015 року. У прийнятому законі зроблено вичерпний перелік обставин для проведення перевірок та органів-регуляторів, а також контролюючих органів.

Більше прозорості перевіркам додасть закон **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері державного нагляду (контролю)» (1727-VIII)**, який передбачає, зокрема, створення інтегрованої системи державного нагляду (контролю) з інформацією про всі проведені заходи, а також запровадження єдиного порядку стягнення адміністративно-господарських санкцій.

Закон **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг)» (1724-VIII)** спрощує зовнішньоекономічну діяльність малого та середнього бізнесу. Договори можливо буде укладати в електронній формі, або шляхом прийняття публічної оферти, а також надавати банку лише англійський текст договору. Скасовуються вимоги щодо наявності акту виконаних робіт для підтвердження банківських операцій, переглядаються умови валютного контролю.

*«Ідеї з Ради: мораторій на перевірки бізнесу, що зриває виконання Угоди про асоціацію», Європейська правда, <http://www.euointegration.com.ua/articles/2015/08/4/7036586/>

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ: ПОВІЛЬНО, АЛЕ РУХАЄМОСЯ

У листопаді вдалося прийняти два законопроекти, що стосуються альтернативного енергопостачання.

Закон України «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (1713-VIII), спрощує умови провадження підприємницької діяльності у сфері біологічних видів палива, скасовуючи вимогу про ведення реєстру виробників рідких біологічних видів палива та біогазів.

Закон «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні джерела енергії» щодо віднесення теплових насосів до обладнання, яке використовує відновлювані джерела енергії» (1711-VIII) спрямований на імплементацію положень Директиви Європейського

Парламенту та Ради 2009/28/ЄС про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії відповідно до зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства.

Разом з тим, не набрав достатньої кількості голосів і був переданий на доопрацювання в профільний комітет законопроект «Про енергетичну ефективність будівель» (4941). Цей закон є одним з ключових для започаткування роботи Фонду енергоефективності. Одразу після невдалого голосування був зареєстрований альтернативний законопроект «Про енергетичні характеристики будівель» (4941-1).

СФЕРА ТРАНСПОРТУ: НАБЛИЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ДО ПРАВА ЄС ПРИЗУПИНЕНЕ

Комітет з питань транспорту надав негативні висновки на два урядових законопроекти:

- Про залізничний транспорт України (4593).
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері автомобільного транспорту з метою приведення їх у відповідність з актами Європейського Союзу (4683).

У висновку до законопроекту «Про залізничний транспорт України» експерти ПЕГ звернули увагу на низку недоліків, які не сприяють імплементації норм права ЄС, а саме:

- Законопроект здебільшого встановлює концептуальні напрямки розвитку законодавства в сфері залізничного транспорту замість ефективного та дієвого механізму регулювання. Серед його положень міститься велика

кількість відсилочних норм.

- Низка визначень не відповідає термінології директив ЄС.
- Особливості ліцензування на залізничному транспорті, передбачені законопроектом, також не відповідають праву ЄС.
- В законопроекті не реалізований принцип незалежності залізничних підприємств.

Законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері автомобільного транспорту з метою приведення їх у відповідність з актами Європейського Союзу» мав на меті імплементацію 13 директив ЄС і є досить значним за обсягом. До законопроекту були висловлені численні зауваження щодо нормопроєктувальної техніки та вживання термінів.

ДИНАМІКА ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Прийняті закони:

- Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні джерела енергії» щодо віднесення теплових насосів до обладнання, яке використовує відновлювані джерела енергії (1711-VIII).
- Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (1713-VIII).
- Про особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності (1707-VIII).

- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері державного нагляду (контролю) (1727-VIII).
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг) (1724-VIII).
- Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду (1707-VIII).

Передано на доопрацювання в комітет після розгляду на пленарному засіданні:

- Про енергетичну ефективність будівель (4941).

Запропоновано профільним комітетом повернути на доопрацювання:

- Про залізничний транспорт України (4593).
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері автомобільного транспорту з метою приведення їх у відповідність з актами Європейського Союзу (4683).

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТІВ

Враховуючи зобов'язання України по виконанню Угоди про асоціацію та наявну станом на сьогодні динаміку законотворчості, експерти ПЕГ рекомендують вжити наступних заходів для покращення якості та пришвидшення процесу адаптації національного законодавства до норм ЄС:

1) У регламенті Верховної Ради України необхідно передбачити норму про обов'язковий висновок про відповідність Угоді про асоціацію та праву ЄС, який має

додаватися до кожного законопроекту, що реєструється в парламенті.

2) Парламенту необхідно прискорити розгляд євро-інтеграційних законопроектів, які підготовлені Урядом та народними депутатами (перелік додається).

3) Особливу увагу потрібно приділити наближенню законодавства у сферах захисту інтелектуальної власності, транспорту, енергоефективності.

ЗАКОНОТВОРЧІСТЬ І ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНА - ЄС

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ЗАКОНОПРОЕКТИ НА РОЗГЛЯДІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№	р/н	Назва	Стан розгляду
1.	4614	Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України	Не включено до порядку денного сесії
2.	4615	Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС)	Не включено до порядку денного сесії
3.	4683	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері автомобільного транспорту з метою приведення їх у відповідність з актами Європейського Союзу	Вручено подання комітету про доопрацювання (15.11.2016)
4.	4941	Про енергетичну ефективність будівель	Передано на доопрацювання в Комітет (17.11.2016)
5.	4584	Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють державну статистичну діяльність	Вручено подання Комітету про розгляд (31.05.2016)
6.	4593	Про залізничний транспорт України	Вручено подання Комітету про доопрацювання (15.11.2016)
7.	4619	Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо оподаткування тютюнових виробів)	Проголосовано як поправку (06.12.2016)
8.	4579	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття, розпорядження та охорони авторського права та суміжних прав	Опрацьовується в профільному комітеті
9.	4629	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет	Опрацьовується в профільному комітеті
10.	4646	Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень)	Опрацьовується в профільному комітеті
11.	4941-1	Проект Закону про енергетичні характеристики будівель	Опрацьовується в профільному комітеті
12.	5448	Проект Закону про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції	Опрацьовується в профільному комітеті
13.	4775	Про внесення змін до деяких законів України стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва	

ЗАКОНОТВОРЧІСТЬ І ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНА - ЄС

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ЗАКОНОПРОЕКТИ НА РОЗГЛЯДІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№	р/н	Назва	Стан розгляду
14.	0906	Про державний контроль, що здійснюється з метою перевірки відповідності законодавству про безпечність та якість харчових продуктів і кормів, здоров'я та благополуччя тварин	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (02.06.2014)
15.	2845	Про безпечність та гігієну кормів	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (30.06.2015)
16.	4589	Про внесення змін до деяких законів України щодо безпечності харчових продуктів	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (06.12.2016)
17.	4611	Про вимоги до предметів та матеріалів, що контактують з харчовими продуктами	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (20.09.2016)
18.	4644	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством Європейського Союзу у сфері перевезення небезпечних вантажів	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (15.07.2016)
19.	4493	Про ринок електричної енергії України	Прийнято в першому читанні (22.09.2016)
20.	4591	Про Установу бізнес-омбудсмена	Прийнято в першому читанні (31.05.2016)
21.	4685	Про електронні довірчі послуги	Прийнято в першому читанні (20.09.2016)
22.	2431	Про внесення змін до законодавства про захист економічної конкуренції щодо визначення органами Антимонопольного комітету України розміру штрафів за порушення законодавства про захист економічної конкуренції	Переданий на повторне друге читання (26.01.2016)